

Voorzitter,

Hartelijk dank dat ik vandaag het woord mag voeren over dit belangrijke onderwerp. Ik ben Leander Broere en werk bij Natuur en Milieu Overijssel. Als Natuur en Milieu Overijssel werken wij dagelijks samen met vele inwoners aan een mooi en duurzaam Overijssel.

Voor ons ligt een ruimtelijke aanpassing van het zon- en windbeleid van de provincie Overijssel. Hoewel dit formeel een ruimtelijke kwestie is, willen wij dit moment benutten om onze bredere visie op de energietransitie in Overijssel met u te delen.

Natuur en Milieu Overijssel onderschrijft volledig de doelen van het Klimaatakkoord, dat wij mede hebben ondertekend. Een belangrijk onderdeel daarvan is de duurzame opwek van energie binnen de 30 RES-regio's. Voor Overijssel betekent dit dat we tegen 2030 een capaciteit van 3,3 TWh per jaar aan duurzame energie via wind en zon willen realiseren. Wij staan vierkant achter deze ambitie en zetten ons dagelijks in om deze doelen te verwezenlijken. Dit doen we niet alleen, maar in nauwe samenwerking met inwoners, bedrijven, gemeenten en de provincie. Wij vinden het essentieel dat de energietransitie in Overijssel er één is van, voor én door Overijsselaren. Bovendien streven wij ernaar dat deze transitie, waar mogelijk, natuurinclusief is. Dit betekent dat we oog hebben voor de keuze van locaties, maatregelen nemen om de natuur te beschermen, en kansen grijpen om kwetsbare natuurgebieden te versterken.

Om deze doelen te bereiken, is het van cruciaal belang dat we vaart maken met de ontwikkeling van windprojecten. Dit is niet alleen nodig om onze energiedoelstellingen te halen, maar ook om de provincie economisch veerkrachtig te houden. De vraag naar stroom blijft groeien, en we moeten zoveel mogelijk lokaal in die behoefte voorzien. Door energie op te wekken waar deze nodig is, kunnen we efficiënter werken, kosten besparen en zorgen voor lokale opbrengsten voor onze inwoners.

Het voorliggende beleid schetst een duidelijke koers voor de energietransitie in Overijssel, en wij steunen de regierol die de provincie hierin op zich neemt. We waarderen de ruimtelijke spelregels, zoals de clustering van windmolens, die bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van onze provincie. Tegelijkertijd blijven we pleiten voor uitzonderingen op plekken waar windprojecten gewenst zijn, landschappelijk passend zijn, maar waar vier molens nét niet haalbaar zijn. We zijn dan ook tevreden over de mogelijkheden die dit beleid biedt voor windenergie op bedrijventerreinen.

Daarnaast is de betrokkenheid van inwoners bij energieprojecten voor ons van groot belang. Wanneer inwoners maximaal worden betrokken, leveren de projecten de meeste waarde voor de samenleving. Zeggenschap en eigenaarschap door inwoners vormen hierbij een belangrijke voorwaarde. Dit noemen we 'lokaal eigendom'. Hiermee worden lokale bewoners of bedrijven mede-eigenaar van bijvoorbeeld een zonneveld of windmolen, vaak in de vorm van een coöperatie. Overijssel kent al inspirerende voorbeelden, zoals de windmolens in Dalfsen, Deventer en Staphorst, die stuk voor stuk bijdragen aan de lokale gemeenschappen.

Wij zijn dan ook tevreden dat het voorliggende beleid inzet op de verdere ontwikkeling van lokaal eigendom, evenals de financiële ondersteuning voor energiecoöperaties via het Statenvoorstel EFO. Echter, wij roepen u op om het daar niet bij te laten. Het vaststellen van ruimtelijk beleid is een belangrijke stap, maar de komende jaren is meer nodig: meer beleid om lokaal eigendom te waarborgen, meer ondersteuning voor mensen die dit willen realiseren, en meer financiële middelen om samen deze transitie mogelijk te maken. Ook de gemeenten hebben hierin een belangrijke rol te spelen.

Beste Statenleden, de energietransitie in Overijssel heeft uw steun, sturing en visie nodig. Dit beleid biedt wat ons betreft het juiste duwtje in de goede richting. Wij wensen u veel wijsheid bij uw besluitvorming. Natuur en Milieu Overijssel staat altijd klaar voor een nadere toelichting en kijkt uit naar de verdere samenwerking in de uitvoering.

Dank u wel.